

Ποιες είναι οι υποχρεώσεις των φορολογουμένων που καλούνται για έλεγχο

Του Γιώργου Δαλιάνη

Σύμφωνα με τις ανακοινώσεις της ΑΑΔΕ και συγκεκριμένα του ίδιου του κ.Πιτσιλή, για το 2018 αναμένουμε τουλάχιστον 100.000 φορολογικούς ελέγχους που θα γίνουν για κάθε αντικείμενο, από την έκδοση αποδείξεων λιανικής, τους ελέγχους στους φορολογούμενους μεγάλου πλούτου, το άνοιγμα της ηλεκτρονικής εφαρμογής για τη δήλωση των βραχυχρόνιων μισθώσεων κατοικιών (πχ AirBnB) κ.α. Επίσης ανακοινώθηκε η πραγματοποίηση τουλάχιστον 100.000 τηλεφωνικών κλήσεων σε φορολογούμενους για την υπενθύμιση της εκπλήρωσης φορολογικών τους υποχρεώσεων καθώς και η βελτίωση του φορολογικού πλαισίου προκειμένου να μπορούν να ανοίγουν πολύ γρήγορα οι τραπεζικές θυρίδες οφειλετών του δημοσίου για να κατάσχεται το περιεχόμενό τους.

Το μπαράζ αποστολής εντολών ελέγχου από τις ελεγκτικές αρχές έχει ήδη ξεκινήσει και γινόμαστε δέκτες ερωτημάτων όπου κοινή απορία είναι η εξής:

«Ποιες είναι οι υποχρεώσεις ενός προσώπου που καλείται για φορολογικό έλεγχο. Τι πρέπει να έχει διαθέσιμο και τι να προσκομίσει;»

Οι απορίες αυτές δεν είναι όμως άγνοια μόνο όσων έχουν κληθεί σε φορολογικό έλεγχο. Ομοίως ενδιαφέρονται και πολλοί φορολογούμενοι, οι οποίοι ακούγοντας για τους ελέγχους, θέλουν να γνωρίζουν:

- τι δικαιολογητικά πρέπει να έχουν στο αρχείο τους,
- τι θα προσκομίσουν σε περίπτωση που κληθούν για έλεγχο

Η απάντησή μας στα ερωτήματα αυτά, η οποία βασίζεται τόσο στα προβλεπόμενα στο νόμο όσο και σε όσα ζητούνται στην πράξη από τις φορολογικές αρχές, είναι πως δεδομένου ότι οι φορολογικοί έλεγχοι πραγματοποιούνται πλέον με τη χρήση των έμμεσων τεχνικών ελέγχου και τη διασταύρωση των τραπεζικών κινήσεων, πρέπει ο φορολογούμενος να έχει στη διάθεση του ελέγχου τα παρακάτω:

1. Όλα τα πρωτότυπα δικαιολογητικά που αφορούν τις ηλεκτρονικά υποβληθείσες δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος των ελεγχόμενων ετών (π.χ. ασφάλιστρα, δίδακτρα σχολείων κλπ).
2. Επικυρωμένα αντίγραφα των Συμβολαίων μεταβίβασης ακινήτων που έλαβαν χώρα κατά τις ελεγχόμενες χρήσεις, ανεξαρτήτως αιτίας (κτήση μέσω αγοράς-πώλησης-δωρεάς-κληρονομιάς).
3. Αντίγραφα όλων των οικοδομικών αδειών ανέγερσης ακινήτων (αν και όπου συντρέχει περίπτωση) των διαχειριστικών περιόδων οι οποίες υπόκεινται ή ενδεχομένως υπαχθούν σε έλεγχο, με τα νόμιμα δικαιολογητικά για την ανέγερση ή την αποπεράτωση οικοδομικών εργασιών [Φωτοαντίγραφο άδειας ανέγερσης οικοδομής, Πίνακα ελάχιστου κόστους Οικοδομής (Ε.Κ.Ο), πίνακα χιλιοστών επί του οικοπέδου, εργολαβικό σε περίπτωση αντιπαροχής, τελικό πίνακα ηλεκτροδότησης] καθώς και τις υποβληθείσες δηλώσεις στο ΙΚΑ.
4. Απογραφή έναρξης και λήξης των περιουσιακών στοιχείων σας, αγορές και πωλήσεις αυτών με σκοπό τη διαπίστωση της αύξησης ή μείωσης της περιουσίας (ακίνητα, μετρητά, εταιρικά μερίδια, μετοχές, ομόλογα, αυτοκίνητα ή άλλες επενδύσεις κλπ)
5. Καταγραφή ανά χρήση των δαπανών που πραγματοποιήσατε μέσω μετρητών και πιστωτικών καρτών.
6. Μισθωτήρια συμβόλαια για τυχόν εκμίσθωση ή μίσθωση οικοδομών, οικοπέδων, αγροτεμαχίων καθώς και οικοπέδων σας επί των οποίων ανεγέρθηκαν οικοδομές από τρίτους.
7. Τα αποδεικτικά στοιχεία των εμβασμάτων που στάλθηκαν στο εξωτερικό καθώς και οποιοδήποτε άλλο τραπεζικό παραστατικό σχετικό μ' αυτά.
8. Κατάσταση με το σύνολο των χρηματοοικονομικών προϊόντων (ομόλογα, μετοχές, ρέπος κλπ) και των τραπεζικών λογαριασμών

(ταμιευτηρίου, προθεσμίας όψεως κλπ) που τηρούσατε κατά τις ελεγχόμενες χρήσεις, στην αλλοδαπή, ατομικά ή ως συνδικαιούχος με οποιοδήποτε τρίτο πρόσωπο, στην οποία να αναγράφονται:

α) το Πιστωτικό Ίδρυμα, β) το είδος προϊόντος (π.χ. λογαριασμός ταμιευτηρίου, ομόλογο κλπ), γ) ο αριθμός ταυτοποίησης του προϊόντος, δ) τα στοιχεία (ονοματεπώνυμο ή επωνυμία, Α.Φ.Μ.) των τυχόν συνδικαιούχων, τις αναλυτικές κινήσεις των χρηματοοικονομικών προϊόντων και τραπεζικών λογαριασμών κατά τις χρήσεις που αφορά το ληφθέν αίτημα παροχής πληροφοριών. Στον έλεγχο πρέπει να δικαιολογούνται όλες οι πραγματοποιηθείσες κινήσεις που έχουν λάβει χώρα. Συνεπώς, πρέπει να τηρούνται αντίγραφα και δικαιολογητικά όλων των συναλλαγών.

9. Σε περίπτωση που συμμετέχετε σε οποιασδήποτε μορφής νομικό πρόσωπο, απαιτείται η προσκόμιση παραστατικών για το πλήθος και το είδος των συναλλαγών με αυτό (αγορές – πωλήσεις – δάνεια – μισθώσεις κλπ), αυξήσεις ή μειώσεις κεφαλαίων καθώς και τυχόν αμοιβές ή μερίσματα που εισπράξατε.

10. Υπεύθυνη δήλωσή σας για τυχόν συμμετοχή σας ή μη: α) σε ιστοσελίδες για διενέργεια ηλεκτρονικού εμπορίου ή ηλεκτρονικών συναλλαγών, β) σε πλατφόρμες στοιχηματικών εταιρειών, γ) σε πλατφόρμες συναλλαγών forex, δ) συναλλαγές σε κρυπτονομίσματα (π.χ. Bitcoin), ε) σε εισοδήματα από πνευματικά δικαιώματα ή άλλα δικαιώματα ή πατέντες καθώς και από χρήση σήματος (ελληνικής ή αλλοδαπής προέλευσης), προσκομίζοντας τα ανάλογα παραστατικά που αποδεικνύουν τη σύνδεση των κινήσεων – ποσών σε τραπεζικούς λογαριασμούς με τα ως άνω.

11. Στοιχεία για τυχόν εισοδήματά σας ή έσοδα από ασφαλιστικά προγράμματα.

12. Για τη συμμετοχή σας σε νομικές οντότητες, ανεξαρτήτως αν δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα ή και εκτός αυτής, κατάσταση στην οποία να περιέχονται τα στοιχεία των εταιρειών αυτών (επωνυμία, έδρα, χρόνος σύστασης, κεφάλαιο, αντικείμενο εργασιών, δ/νση επικοινωνίας, τηρούμενοι εταιρικοί τραπεζικοί λογαριασμοί), το ποσοστό συμμετοχή σας και το είδος της σχέσης σας με τις εν λόγω εταιρείες (μέτοχος, νόμιμος ιδιοκτήτης,

εκπρόσωπος κλπ), προσκομίζοντας έγγραφα, συμφωνητικά, καταστατικά, μετοχολόγιο και οποιαδήποτε λοιπά στοιχεία που διαθέτετε και αποδεικνύουν τη σχέση σας με τις εταιρείες αυτές.

13. Αποδεικτικά στοιχεία και πληροφορίες για την πραγματική πηγή ή αιτία προέλευσης των χρηματικών ποσών των τραπεζικών σας λογαριασμών και λοιπών χρηματοοικονομικών προϊόντων. Αν τα ποσά αυτά έχουν ήδη φορολογηθεί, απαιτείται και η προσκόμιση εγγράφων με βάση τα οποία αποδεικνύεται η πραγματοποιηθείσα φορολόγηση ή η απαλλαγή από τον φόρο με ειδική διάταξη. Επισημαίνεται ότι σε περίπτωση μη προσκόμισης των κατάλληλων αποδεικτικών στοιχείων τα εν λόγω ποσά θα θεωρηθούν προσαύξηση περιουσίας και θα φορολογηθούν α) ως εισοδήματα αν αφορούν χρήσεις 2012-2013 ή β) κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 21 §4 του ν. 4172/2013 (Φ.Ε.Κ. 167 Α') όπως ισχύουν, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 39 του Ν.4174/2013 (Φ.Ε.Κ. 170 Α'), αν αφορούν τη χρήση 2014 και έπειτα. Χαρακτηριστικά παραδείγματα εσόδων που πρέπει να δικαιολογηθούν με την προσκόμιση των αποδεικτικών τους είναι τα κέρδη από λαχεία, αμοιβαία κεφάλαια, η πώληση μετοχών για την ενδεχόμενη υπεραξία τους κ.α..

Ενημερώνουμε τους αναγνώστες μας πως πλέον παράλληλα με τις εντολές ελέγχου, κοινοποιείται και έγγραφο με το οποίο καλούνται, να υποβάλουν εκπρόθεσμη φορολογική δήλωση για τα όποια ενδεχόμενα αδήλωτα εισοδήματα. Εφόσον υπάρχει τέτοιο ενδεχόμενο, η απόφαση δεν πρέπει να ληφθεί ελαφρά τη καρδία. Όλοι οι φορολογούμενοι που θα κάνουν συμπληρωματική δήλωση πρέπει να γνωρίζουν ότι η παραγραφή του δικαιώματος ελέγχου σύμφωνα με γνωστή απόφαση Δ.Ε.Δ ([βλέπε άρθρο μας](#)) παρατείνεται για 15 χρόνια. Με άλλα λόγια θα καθίστανται όμηροι στις ελεγκτικές αρχές.

Ο κ. Γιώργος Δαλιάνης είναι ιδρυτής του Ομίλου Artion, Οικονομολόγος – Φοροτεχνικός.